

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniha (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniskih ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 73.

V Ljubljani v četrtek 31. marca 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravištvo „Slovenca“.

Slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Zadnji „Mir“ piše: Slovenci radi posnemamo. Kar pri drugih vidimo, to mislimo, da moramo tudi mi napraviti. Tako posnemanje ni vselej prikladno in potrebam primerno; kjer se pa posnemajo dobri zgledi, tam je hvale vredno, in med tako posnemanje štejemo mi tudi bodoči slovenski katoliški shod. Ko so že po drugih deželah napravili take shode, odločili so se za to tudi katoliško misleči možje v Ljubljani, kar s posebnim veseljem pozdravljamo. Kakor na drugih katoliških shodih, govorilo se bo tudi tukaj o socialnem vprašanju, o verski šoli, o katoliških časnikih in družbah itd. To vse je lepo in prav; saj tista vprašanja, ki gibajo v naših dneh duhove vsega omikanega sveta, dotikajo se tudi nas Slovencev, ki smo postavljeni v sredo Evrope. Vsaka

misel, ki se v zapadnem svetu rodi, najde kmalu tudi med Slovenci svojih privržencev. Ako pa hočemo, da bi katoliški shod res kak šad obrodil in stalne nasledke zapustil, ne zadostuje, da bi govorniki le to ponavljali, kar se je že na drugih katoliških shodih govorilo; pred vsem potrebno se nam zdi, da se shod bolj ozira na naše domače, slovenske potrebe in razmere.

Kedar se bo pretresovalo socialno vprašanje, se našim govornikom ne bo treba toliko ozirati na socialdemokratsko stranko, katera je pri nas še pičlo zastopana; toliko več se bo treba spomniti na pomanjkanje dela na slovenski zemlji, ki mnogo Slovencev prisili, podati se po daljnem svetu za kruhom, od katerih mnogi nikoli več v svojo domovino nazaj ne pridejo. Naš delavec ne vpraša, koliko ur na dan bo moral delati in za koliko plačo; on je že vesel, da sploh kako delo dobi. Pri nas torej ni delavskega vprašanja, ampak le vprašanje po delu. Dolžnost narodnih voditeljev bi bila, skrbeti za obrtna podjetja, pri katerih bi slovenski delavci na domači zemlji zaslužek in kruh našli, da bi narod bogatel, mogel se množiti in se krepko razvijati. Lep sad katoliškega shoda bi bil, ko bi se osnovalo veliko slovensko-katoliško gospodarsko društvo na delnice, ki bi z vsakovrstnimi obrtnimi podjetji in s trgovino oživilo promet v Sloveniji in ljudstvu dela in kruha priskrbelo. Naj se ne reče, da je to zgolj gospodarska zadeva, ki ne spada na katoliški shod; nasprotno, ali ni mar velikega pomena za katoliško življenje, ako se osnuje veliko obrtno podjetje, katerega bi vladali katoliški možje, ki so gotovo tudi na to gledali, da bi njihovi podložni delavci lepo krščansko živeli in krivim naukom liberalcev in prekucuhov slovo dali? Tako društvo, pri katerem bi na stotine in pozneje morda na tisoče ljudi svoj zaslužek našlo, pod vodstvom katoliških

možakov, bi moglo za utrjenje krščanskega mišljenja več storiti, kakor sto in tisoč lepih govorov in skrbno sestavljenih uvodnih člankov po časnikih.

Pri razgovoru o šoli se slovenski katoliški shod ne more zadovoljiti s tem, da poudarja le samo versko šolo; on se mora spominjati tudi svojih nesrečnih rojakov na Koroškem in Primorskem, ter tudi vprašanje učnega jezika na dnevni red postaviti.

Katoliški shod naj bi poslancem katoliškega mišljenja priporočil, da naj delajo na to, da se spremeni § 6. šolske postave od dne 14. maja 1869. leta v tem smislu, da se morajo otroci v ljudski šoli poučevati v materinem jeziku. Taka postava bi vsemu prepiru in vsemu trpinčenju slovenskih otrok konec napravila.

Naj se ne ugovarja, da je to le politična in narodna, nikakor pa verska zadeva. Mi imamo skušnje, da potujočenci in renegati slovenski navadno tudi svojo vero zatajijo; če že ne očitno, da bi se dali iz krstnih bukav zbrisati, pač pa dejanjsko, ker verskih dolžnostij ne spolnujejo, nič ne verujejo in še druge od vere odvrčajo. Iz tega važnega uzroka mora biti vsak katoličan odločen nasprotnik vsakega raznarodovanja in potujevanja s pomočjo ljudskih šol.

Slednjič pa slovenski katoliški shod ne sme pozabiti, da je sploh ves obstanek slovenskega naroda v nevarnosti, ako se nam ne posreči, doseči upravno združenje Slovenije, v kateri bi bili vsi Slovenci združeni in po kateri težiti prisiljeni smo v prvi vrsti mi, ki živimo ob nemški in oni naši bratje, ki živijo ob laški meji.

Dva velika naroda, eden na severu, drugi na jugozapadu, sta leto in dan — neprenehoma na delu, da krhata kamen za kamenom od našega zidovja; slovenska mladina, ki odrašča, se nam tako-

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

X.

Jeli ta drugi batalijon m. polka? vprašal je Praskuhin, ki je prihitivši na lice mesta naletel na vojake, ki so v vrečah nosili prst.

Da, gospod.

Kje je poveljnik?

Mihajlov je mislil, da vpraša za stotniškega poveljnika, izlezel iz svoje jame, in imajoč Praskuhina za načelnika, je držeč roko pri kapi, šel k njemu.

General je ukazal . . . vam . . . izvolite iti . . . hitro . . . in glavna stvar, kolikor je moč tiho . . . nazaj, ne nazaj, ali v rezervo, govori Praskuhin in po strani pogleduje streljanje sovražnikovo.

Spoznavši Praskuhina Mihajlov takoj povesi roko in ko pozve, kaj je, zaukaže in batalijon se začne gibati, pobere puške, oblači suknje in odrine.

Kdor ni skušal, ta si ne more misliti tega veselja, katero čuti človek, odhajajoč z nevarnega mesta po triurnem bombardovanju. Mihajlov v tem času ni le jedenkrat mislil, da je smrt neizogibna, prijaznil se je že bil s prepričanjem, da on več ne pripada temu svetu. Ne glede na to je vendar moral silno si prizadevati, da je zadrževal nogi: da bi ne bežali, ko je korakal na čelu stotnije s Praskuhinom odhajajoč z nevarnega mesta.

Na svidanje, srečno pot, rekel je major, poveljnik drugega batalijona, kateri je še ostal v utrdbi in s katerim je Mihajlov skupaj jedel sir v jami blizu prisbrana.

In vam tudi želimo, da tudi srečno pridete od tod. Sedaj, kakor se kaže je utihnulo.

Jedva je to izrekel, ko je začel sovražnik pogostje streljati, menda je bil zapazil gibanje. Naši so začeli odgovarjati in začela se je silna kanonada. Zvezde so visoko, pa ne posebno svetlo svetile na jasnem nebu. Noč je bila temna, kakor v vreči, samo streljanje in pokanje bomb je za trenutek razsvetljevalo predmete. Vojaki so šli hitro in molče, ter nehoté porivali drug drugega. Med neprestanim streljanjem so se slišali njih enakomerni koraki po suhi poti, rožljanje njih bajonetov, zadevajočih se drug ob drugega in vzdihovanje in molitev kakega vojaka: „Gospod, Gospod! Kakšno je!“ Včasih se je zaslišalo ječanje ranjencev in klic: „Nosilnice“. (V stotnji, kateri je zapovedoval poveljnik Mihajlov bilo je to noč samo od streljanja iz topov ubitih 20 mož.) Zabliskalo se je na temnem daljnem obnobju, stražnik iz utrdbe je zaklical „top“ in topova krolja je zažvižgala na stotnijo, zapičila se v zemljo in vrgla kamne na vse strani.

„Kako tiho gredó, mislil si je Praskuhin, neprestano gledajoč nazaj in korakajoč poleg Mihajlova — mari bi ne bilo bolje, da pobegnem naprej, kajti jaz sem dal ukaz . . . Ne, mogli bi reči, da sem strahopetnež. Kar bode, to bode, v vrsti pojdem.

„In zakaj gre on za menoj, mislil si je Mihajlov, vsaj sem že večkrat zapazil, da on prinese nesreča. Kako leti krogla ravno sem.“

Čez nekoliko korakov so se srečali s Kaluginom, kateri je pogumno brenkajoč s sabljo šel proti utrdbam, da bi na generalov ukaz poizvedel, kako napredujejo dela. Srečavši Mihajlova si je mislil, čemu bi dalje hodil med tem strašnim streljanjem, ko lahko natančno izprašam častnika, ki je bil tam. In res mu je Mihajlov vse natančno razložil. Ko je nekaj korakov šel z njim, obrnil se je v jarek, ki je peljal k generalovemu stanu.

No, kaj je novega? vprašal je častnik, kateri je sam sedel v sobi in večerjal.

Nič, kakor se kaže, ne bode več boja.

Kako ne bode? ravno nasprotno, general je zopet odšel na višavo. Prišel je še polk. Ali slišite, streljanje s puškami se je že pričelo. Ne hodite. Čemu je treba vam, pristavil je častnik, opazivši, da se Kalugin odpravlja.

„Jaz vsekakor moram biti tam, mislil si je Kalugin, pa saj sem že bil danes dovolj v nevarnosti; streljanje je strašno.

Res je bolje, da jih tukaj počakam, rekel je.

In čez dvajset minut povrnil se je general s častniki, kateri so bili pri njem. Med njimi je bil tudi junker Pest. Praskuhina pa ni bilo. Sovražnik je bil odbit in naši so zaseli prejšnje utrjene postojanke.

Ko je dobil natančnejša poročila, je Kalugin odšel s Pestom iz generalovega stanovanja.

rekoč sproti iz rok trga in potujoče; vas za vasjo zgubljam na Koroškem; pa tudi tržaška okolica se zmirom bolj nazaj umika, laška in nemška mesta na Primorskem in Štajerskem pa naraščajo.

To ni samo narodna, ampak tudi katoliška zadeva, kajti Slovenci so znani kot zvesti katoličani, in kolikor oni tál zgubijo, toliko tál je zgubljenih za katoličanstvo. Tega bi katoliški shod v Ljubljani ne smel prezirati in narodnega vprašanja bi se poleg katoliškega na dnevni red postavljati ne smel bati ali celo sramovati noben pravi slovenski patrijot.

Tako „Mir“. — Temu dostavljamo, da je pripravljavni odbor za katoliški shod v Ljubljani gledé gospodarskih stvarij, ki naj se obravnavajo na shodu, istih mislij, kakor so izražene v „Miru“, ter da se bodo v istem smislu predložile zboru tudi resolucije gledé gospodarskih vprašanj.

Tudi gledé šolskega vprašanja se strinja pripravljavni odbor z nazori, katerih omenja „Mir“ v tem članku. Zahtevala se bo de verska ljudska šola na podlagi materinega jezika.

Kar pa zadeva vprašanje zjedinenja Slovenije pod katerimkoli imenom, omenimo to-le: Popolno naravno in umevno pa je, ako iz Koroške ali Primorske prihajajo glasovi, naj bi se Slovenci, ondi na milost in nemilost izročeni tujemu liberalnemu navalu, rešili tega krutega suženjstva v državi, kjer je zakonito zagotovljena vsem ljudstvu narodna enakopravnost.

Izjavljamo, da bo slovenski katoliški shod nepolitičen, kakor so katoliški shodi povsod, da so torej politična vprašanja iz katoliškega shoda izključena. Vprašanje o zjedinenju Slovenije naj se torej razpravlja na političnih shodih slovenskega ljudstva, to vprašanje razmotrivati je naloga zastopnikov slovenskega naroda! Na katoliškem shodu bo „de facto“ to vprašanje rešeno, ako bodo na shodu združeni zastopniki vseh slovenskih pokrajin dogovarjali se, kako oživljati v Slovencih katoliško zavest, kako vtrjevati in razširjati katoliško življenje; kajti edino na tej trdni podlagi je mogoče, da se Slovenci ohranimo kot narod, ker smo okroženi od mogočnih, zemlje lačnih sosedov.

Narodno vprašanje se bo razpravljalo na slovenskem katoliškem shodu, kakor vsa druga vprašanja, s katoliškega stališča, ki zahtevajo za vsakega enake pravice, po géslu: „Vsakemu svoje!“

Toliko v pojasnilo na razna poročila o slovenskem katoliškem shodu, izražena v „Miru“, „Novi Soči“ in „Grazer Volksblatt“-u.

Po mnenju pripravljavnega odbora je katoliški shod v Ljubljani za Slovence eminentne važnosti, zato zasluži vsestranske podpore. Hvaležen je zato odbor za vsak nasvêt, a prosi pa slovenske rojake, naj ne zahtevajo od shoda, kar presega njegov delokrog, kajti kdor preveč zahteva in to v nepravem času, gotovo ničesar ne doseže.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja, dné 29. marca.)

(Konec.)

Poslanec baron Wurzbach poroča o § 1. letnega poročila, ki se tude najvišjega potrjenja predloženih zakonskih načrtov in sklepov. Ti zadevajo priklade deželnega zaklada za leto 1891, priklado za normalno-šolski zaklad, zboljšanje učiteljskih plač, poroštvo čistega dohodka za dolenski železnici, osuševanje ljubljanskega barja, izločitev davčne občine Orle iz selske občine Dobrunje, posojilo za zgradbo gledališča, prodajo Igrišča in posojilo mesta Ljubljane.

Pri 3. točki, v kateri deželni odbor poroča, da je presvetli cesar na prošnjo odborovo dovolil, da se s pridržkom ustavne določitve deželnih proračunov predpišejo in pobirajo potrebne priklade tudi za leto 1892 v tisti visokosti, kakor za leto 1891, oglašil se je poslanec dr. Tavčar, ter rezko grajal, da se ni sklical minolo leto deželni zbor, ter stavi naslednjo resolucijo:

„Deželni zbor kranjski opazi v tem, da ga vlada za leto 1891 ni sklicala k rednemu zasedanju, — prelom ustave;

izreka odločno svoj protest, da bi se iz tega postopanja vlade izvajali v prihodnje kak pre-judici, ter

zahteva enako odločno, da se bo deželni zbor te vojvodine v letu 1892 ustanovnim potom še enkrat k zasedanju pozval.

Deželni odbor ima nalog, da obvesti o tej resoluciji ministersko predsedstvo na Dunaju.“

Deželni predsednik baron Winkler odgovarja, da se ustava ni rušila, če ni bil sklican deželni zbor. Deželni red določa, da se navadno deželni zbori sklicujejo vsako leto. In smo že doživeli slučaje, ko se deželni sbori niso redno sklicali. Nesnovano je, da vlada nasprotuje deželnim zastopom v tem oziru. Vlada je celó vprašala deželne odbore ali želé, da se skličejo deželni zbori za nekaj dnij, ker so obravnave državnega zbora ovirale pravočasno zborovanje deželnih zborov.

Poslanec Murnik zagovarja deželni odbor in vlado. Ta je postopala po zakonu, ker je vprašala deželne odbore, če hoté zborovanje. Deželni odbor kranjski pa je menil, da ni vredno za par dnij sklicavati poslancev. Sicer pa nasvetuje, naj se resolucija poslanca dr. Tavčarja odstopi upravnemu odseku.

Dr. Tavčar odgovarja, da ni hotel grajati vlade, pač pa grajati deželni odbor, zakaj tega ni pojasnil v letnem poročilu.

Davki.

Poročevalec Stegnar:

Visoka zbornica!

V sporazumljenju s častitimi člani odseka za letno poročilo izročen mi je častni nalog, poročati

o § 2., ki nam podaje vesti o davčnih razmerah na Kranjskem. Ves paragraf obsega štiri marginalne točke:

1. Odpis davka vsled uim;
2. izkaz neposrednega davka s prikladami vred za leto 1890;
3. stanarinskega davka odtegljej za vzdrževanje poslopij, in
4. znižanje pristojbin pri izterjevanju neposrednih davkov.

Po izkazu o odpisanem davku, marg. št. 1, iznaša svota davkov, kateri so se davkoplačevalcem odpustili vsled elementarnih neizgod 1890. leta, — 10.699 gld. $\frac{1}{2}$ kr.

V primeri z svoto iz leta 1889, ki je znašala 28.784 gld. 74 kr., bilo je odpisanega davka manj za 18.085 gld. $73\frac{1}{2}$ kr. Odpisa niso bili deležni okraji: Brdo, Kranjska Gora, Ljubljansko mesto, Kostanjevica, Tržič, Radovljica, Radeče, Senožeče, Zatičina in Trebnje, torej deset davčnih okrajev.

Najmanj davka se je odpisalo v postojnskem okraju, — namreč 31 kr., — zemljišnih davkov, deželnih, okrajnih in zdravstvenih doklad. Največ davkov se je odbilo metliškem okraju, in sicer 2393 gld. $91\frac{1}{2}$ kr., potem škofjeloškemu 1548 gld. 45 kr., in velikolaškemu okraju 1026 gld. 98 kr.

Da se odpisani davki morejo boljše presojati, umestno je, da primerjamo končne postavke z glavnimi svotami predpisanih davkov.

Od zemljiškega davka v iznosu 630.485 gld. $28\frac{1}{2}$ kr. odpisalo se je 6884 gld. 77 kr. Od 594.233 gld. $87\frac{1}{2}$ kr. priklad za deželni in normalno-šolski zaklad se je odpisalo 2616 gld. $19\frac{1}{2}$ kr.

Od 154.146 gld. 39 kr. priklad za okrajne blagajnice se je odpustilo 1064 gld. $13\frac{1}{2}$ kr.; od 19.016 gld. $5\frac{1}{2}$ kr. zdravstvenih priklad odpustilo se je 133 gld. $90\frac{1}{2}$ kr.; od vseh davkov in priklad v skupnem znesku 1.397.881 gld. $60\frac{1}{2}$ kr. se je odpisalo 10.699 gld. $\frac{1}{2}$ kr., ali v odstotkih 0.007%, to je nekoliko več, kakor $\frac{1}{2}$ kr. na 100 goldinarjev.

Druge podrobnosti so iz izkaza razvidne, h katerimi ni kaj pripomniti, zato se usojam v imenu finančnega odseka nasvetovati:

„Visoka zbornica vzemi to marginalno številkó na znanje.“

Pri tej točki se je oglašil poslanec V. Pfeiffer. Njegov govor smo danes objavili na prvem mestu.

V drugi marginalni številki so bili običajno izkazani davki s prikladami vred za leto 1890. Svota vseh cesarskih davkov je bila 1.584.312 gld. 33 kr. v primeri s prejšnjim letom z 1.534.213 gld. 56 kr., več za 50.098 gld. 77 kr.

Vkupna svota vseh priklad je leta 1890 znašala 774.723 gld. 66 kr., 1889. leta 747.258 gld., 3 kr., torej več za 27.475 gld. 63 kr.

(Dalje v prilogi.)

XI.

„Vi imate krvavo suknjo. Ste bili v boju?“ vprašal ga je Kalugin.

„Oh, strašno! se li morete misliti...“

In Pest je začel pripovedovati, kako je peljal svojo stotnijo, kako je ubit stotnijski poveljnik, kako je on pobil Francoza in kako bi bilo vse zgubljeno, ko bi ne bilo njega.

Glavni stvari tega pripovedovanja, da je stotnijski poveljnik ubit in da je Pest pobil Francoza, sta bili resnični. Pripoveduje podrobnosti se je pa junker izmišljal in bahal.

Bahal se je nehote, kajti v vsem boju je bil nekako omračen in do take stopinje zmeden, da o vsem, kar se je zgodilo, niti prav vedel ni, kje, kako in s kom se je kaj zgodilo. Naravno je torej, da je hotel naslikati te podrobnosti v ugodnejši luči za-se. Tukaj povemo, kako je bilo.

Batalijon, h kateremu je bil pridejan junker, da planejo iz trdnjave, je kake dve uri stal mej streljanjem okrog nekakega zida. Potem je batalijonski poveljnik ukazal nekaj, — stotnijski poveljniki so se jeli gibati, batalijon se je premaknil, izšel izza prsibrana, storivši nekaj korakov ustavil se in po stotnijah se razvrstil. Pestu so ukazali, da se postavi na desnem krilu druge stotnije.

Ne da bi bil mislil, kje je in zakaj, šel je junker na svoje mesto, zadrževal dihanje. Mraz ga je prešinjal po hrbtu in gledal je naprej v temno

daljavo, pričakujoč nekaj strašnega. Sicer se mu ni bilo toliko bati, ker je strel bil utihnil, a čudno mu je bilo, če je pomislil, da je zunaj trdnjave. Zopet je batalijonski poveljnik nekaj ukazal. Častniki so nekaj tiho izpregovorili, dali povelja in vrsta prve stotnije je zginila. Bilo je ukazano vleči se. Druga stotnija se je tudi ulegla. Pest se je ulegel ter oprl glavo na roko. Samo poveljnik druge stotnije se ni ulegel. Njegova majhna postava z golo sabljo, s katero je mahal, je premikala se pred stotnijo. Neprestano je nekaj govoril.

„Fantje, glejte na mene! Streljati nikarte, ali z bajoneti padite na kanalijs! Ko zakličem: „ura!“ pojdite za mano in ne obotavljajte se. Vkupe držimo, to je glavna stvar... pokažimo, da se ne borimo zastonj, temveč za očeta-carja!“

„Kako je ime našemu stotnijskemu poveljniku?“ vprašal je Pest junkerja, ki je ležal zraven njega, „kako hraber je!“

„Kakor vselej v boju...“ odgovoril je junker. „Lisinkovski mu je ime.“

Ta trenutek se je zablistalo prav pred stotnijo, zaslišal se je pok, ki je oglušil vso stotnijo, visoko v zraku razpršili so se bombini kosci (čez kakih pet sekund pal je tak kosec na tla in odbil vojaku nogo). Bila je bomba iz sovražnega tabora. Da je pala mej stotnijo, dokazala je, da so Francozi opazili naše vrste.

„Bombe mečejo!... Naj le pridemo blizu, pa bodele poskusili ruske bajonete“, izpregovoril je

stotnijski poveljnik tako glasno, da mu je batalijonski poveljnik moral ukazati, naj molči in ne dela takega hrupa.

Na to je vstala prva stotnija, za njo pa druga. Ukazano je bilo vzeti puške v roke in batalijon se je dalje pomikal. — Pest je bil v takem strahu, da prav nič ni vedel, je li že dolgo, kam gredo in po kaj. Šel je, kakor bi bil pijan. Nakrat je z vseh strani zablistalo milijon lučij, zabrlizgalo je in počilo. Bežal je, sam ni vedel kam, in zakričal, ker so vsi bežali in kričali. Potem se je izpodtaknil in pal. To je bil stotnijski poveljnik, kateri je bil ranjen pred stotnijo in imajoč junkerja za Francoza, zgrabil ga za nogo. Ko je iztrgal nogo in vstal, zadel je vanj v temi človek in ga skoro podr. Drugi človek je zakričal: „Suní ga, kaj gledaš!“ Pest je vzel puško in utaknil bajonet v nekaj mehkega.

„Ah Dieu!“ zakričal je nekdo s čudnim presunljivim glasom. Pest je še-le sedaj vedel, da je prebodel Francoza. Hladen pót ga je polil po vsem telesu. Stresel se je, kakor bi bil mrzličen in vrgel je od sebe puško. Pa to je trajalo le jedno trenotje, kmalu mu je šinilo v glavo, da je junak. Zgrabil je orožje, z drugimi vred klical „ura!“ in bežal od ubitega Francoza. Ko je tekel kakih dvajset korakov, prišel je v jarek. Tam so bili našinci in batalijonski poveljnik.

„Jaz sem tudi jednega ubil!“ rekel je Pest batalijonskemu poveljniku.

„Ste že junak, baron!“

Kranjska je bila torej leta 1890 obremenjena s cesarskimi davki in deželnimi prikladami v skupnem znesku 2,359.035 gld. 99 kr., to je več za 77.574 gld. 40 kr. mimo prejšnjega leta; davčna sila se je torej za $\frac{3}{100}$ % povišala.

V razgovoru stoječi izkaz se je letos za jeden predelček pomnožil. Med domače priklade uvrstil se je izkaz o zdravstvenih prikladah, ki znašajo v letu 1890 = 19.016 gld. 5 $\frac{1}{2}$ kr., in toliko samo za 21 okrožij. Za 10 okrožij niso še izkazane zdravstvene priklade.

Teh novih priklad je idrijsko okrožje nabralo največ, in sicer 2197 gld. 82 kr., zatem litjsko 1681 gld. 11 $\frac{1}{2}$ kr., kamniško 1638 gld. 12 kr., ljubljanske okolice 1226 gld. 73 kr., škofjeloško 1218 gld. 16 $\frac{1}{2}$ kr., krško 1194 gld. 39 kr., novomeško 1123 gld. 97 kr., kostanjeviško 1001 gld. 91 kr.

Drugih 13 okrožij ima manj kakor tisoč gld. dinarjev izkazanih; zadnje mesto zavzema žužemperško okrožje, kjer je vstavljenih samo 330 gld. 53 $\frac{1}{2}$ kr.

Dve leti sem sta bili rubriki o „pristojbinah za izterjanje davkov“ in o „zamudnih obrestih od zastalih davkov“ povod razgovoru in sklepu, prositi c. kr. visoko vlado, da bi se olajšave pri izterjavanju davkov raztegnile tudi na one davkoplačevalce, katerim je plačati do 20 gld. neposrednih davkov, taks in pristojbin.

Dasi je ta prošnja prinesla nekoliko sadu, vendar znašajo izterjevalne pristojbine za 1890. leto 33.677 gld. 24 kr.

V primeri z onimi prejšnjega leta = 35.323 gld. 11 $\frac{1}{2}$ kr. za 1645 gld. 87 $\frac{1}{2}$ kr. manj.

Istotako je zamudnih obrestij za leto 1890 izkazanih 1892 gld. 24 kr., to je za 120 gld. 69 kr. manj, nego za leto 1889. Ni sicer veliko, a vendar veselo znamenje, da so se ali davki nekoliko točneje plačevali in da je bila davčna sila plačevalcev ugodnejša, kar že kaže manjši odpis davkov zaradi redkejših nezgod, ali pa da so izterjevalne olajšave toliko zalegle.

Z ozirom na vesti v 4. marginalni številki tega paragrafa je ta opazka gledé olajšav pri izterjavanju davka tudi opravičena. Poročilo namreč omenja, da se je deželni odbor vsled sklepa visoke zbornice v seji dne 4. novembra 1890 obrnil do vis. c. kr. deželnega predsedstva zastran znižanja pristojbin pri izterjavanju neposrednih davkov. Deželno predsedstvo je na to prijavilo odlok vis. c. kr. finančnega ministerstva, da mu za zdaj ni mogoče ustreči želji v vsem obsegu, ker so vkupni troški za davčne eksekutorje (?) višji, nego se je trdilo. Ako bi se eksekutivne pristojbine znižale, ne mogli bi se več popolnoma pokrivati eksekutivni troški z dohodki.

Troški za davčne eksekutorje so znašali za leto 1890 28.774 gld., za leto 1889 29.600 gld. in za leto 1888 29.111 gld.

Visoka zbornica je prosila, da bi se dosedanje olajšave pri izterjavanju davkov raztegnile tudi na one davkoplačevalce, katerim je plačati do 20 gld. neposrednega davka, taks in pristojbin. Vis. c. kr. finančno ministerstvo pa je tej prošnji ugodilo samo na polovico, to je: do zdaj dovoljene olajšave raztegniti so bile počenši od II. kvartala 1891 tudi na one stranke, katere plačujejo za kolke in neposredne pristojbine k večjemu 10 ali 12 gld.

Iz ministerskega odloka je razvidno, da je vlada voljna, samo presežek eksekutivnih pristojbin znižati, vsekako pa hoče vso potrebščino za davčno eksekucijo zagotovljeno imeti s pristojbinami.

Dotični presežek znašal je leta 1888 še 7878 gld., leta 1889 5989 gld. in leta 1890 5398 gld.; torej se je tekom treh let znižal za 2470 gld. Vlada izreka nado, da se bode ta presežek v bodoče še bolj znižal.

Poročati mi je še o izkazu o eksekutivnih olajšavah, dovoljenih malim davkoplačevalcem na Kranjskem za leto 1891.

Iz tega izkaza je razvidno, da se je v vseh davčnih okrajih na Kranjskem znižala opominarina in rubežnina pri izterjavanju davkov, ki znašajo najmanj 6 gld. in ne več kakor 12 gld.

Davki se plačujejo, oziroma zapadejo s 1. dnem januarja, aprila, julija in oktobra.

Vsled § 4. zakona z dne 9. marca 1870. leta drž. zak. št. 23. morajo se davki, ako se v štirih tednih po določenem terminu ne poravnajo, siloma izterjati z zamudnimi obrestmi do dne vplačila vred,

ako se ni vložila prošnja za odpis davkov ali za podaljšanje plačilnega obroka.

Zakasnjenici torej dobivajo „opomine“ meseca februarja, maja, avgusta in novembra, da svojo davčno dolžnost izpolnijo.

Z onim dnem, ko davkoplačevalec dobi „opomin“, začne teči „opominarina“, to je zamudnik mora vsak dan skozi en teden po 5 kr. opominarine plačati.

Ako osmi dan svoj dolg poravnava, tedaj ima za sedem dni = 35 kr. opominarine poleg davkov in zamudnih obrestij plačati. Ako pa davkov še dalje ne plača, računa se mu za drugi teden na dan po 10 kr. opominarine; zaradi tega naraste do 14. dne opominarina na 1 gld. 5 kr.; seveda ako prej ne izpolni svoje dolžnosti.

Kdor pa še zdaj ostane dolžen, tegu zadene potem „rubežen“, ki prizadene davkoplačevalcu poleg rubežnine včasih še drugih znatnih stroškov.

Gledé na opominarino dosegla je visoka zbornica s svojim sklepom v zadnjem zasedanju dne 4. novembra 1890. leta, če tudi ne vsega, česar je prosila, vendar toliko, da je visoko finančno ministerstvo opominarino znižalo malim davkoplačevalcem, kakor je to razvidno na izkazu str. 20 in 21 letnega poročila.

K malim davkoplačevalcem se štejejo tisti, ki plačujejo vkupnega letnega davka po 6, 10 ali 12 gld., in če taki davkoplačevalci pravočasno ne poravnajo svojih dolžnostij, ne plačajo za 14 dni opominarine 1 gld. 5 kr., marveč za vsakršno zakasnenje k večjemu 10 kr.

Vendar ta olajšava ne velja za vse davčne okraje jednako. Pod zaporedno št. 15 je navedena v izkazu „Ljubljana“. Tu so deležni prej navedenega znižanja pristojbin samo davkoplačevalci, katerim je predpisano vkupnega letnega davka do 6 gld. Kdor ima v Ljubljani do 10 ali 12 gld. letnega davka, ni več deležen olajšave.

Vsi davčni okraji postojanskega, kranjskega, ljubljanske okolice, logaškega, radovljiškega in kamniškega glavarstva in litjskega davčnega okraja uživajo opominarinsko olajšavo do 10 gld. predpisanega letnega davka.

Na najboljšem pa so v tem obziru kočevski, krški, novomeški in črnomaljski davčni okraji in davkoplačevalci, spadajoči pod litjsko davkarijo.

Znižano opominarino torej plačujejo v enem okraju od davkov samo do 6 gld., v 17 okrajih do 10 gld. in v 13 okrajih do 12 gld.

Razven opominarine je visoko finančno ministerstvo tudi rubežnino za polovico znižalo. Normalna rubežnina iznaša

do 5 gld. = 10 kr.

„ 10 „ = 20 „

„ 50 „ = 40 „

„ 100 „ = 1 gld.

čez 100 „ = 2 „

Vsled olajšave je torej plačevati samo 5, 10 in 20 kr. pri rubežni malih davkoplačevalcev.

Tretja olajšava, navedena v izkazu, je ta, da proti davkoplačevalcem z letno pristojbino 5 gld. ne se izvršiti nobeno drugo eksekutivno postopanje, kakor le eksekutivni opomin, in to v nekaterih davčnih občinah samo v drugem kvartalu, v nekaterih v prvem in tretjem, v nekaterih v prvem in četrtem, zopet v drugih pa v drugem in tretjem kvartalu.

Najnaravnejše pač je in bi za davkoplačevalce najboljše bilo, da bi se davki samo po drugem in po tretjem kvartalu plačevali in izterjevali, kajti gospodar-poljedelec nima v prvem kvartalu nikakoršnih dohodkov, in dosti bolje se mu ne godi v zadnjem kvartalu. Koliko manj posla bi imela finančna uprava in eksekutivni troški bi zaradi tega menda ne bili dosti manjši, da bi se bilo bati primanjkljaja za pokritje eksekucijskih potrebščin.

Drug nedostatek za davkoplačevalce je tudi ta, da se raznovrstni davki enoliko ne vlagajo.

Tako se zemljiški in hišnorazredni davek plačuje vsak mesec za nazaj, hišnonajemniški davek za četrto leta naprej, pridobnina za pol leta naprej in dohodnina zopet četrto leta za nazaj.

Kako lahko se pripeti, da kdo prezre jeden ali drug obrok za vplačevanje dotičnega davka in primeri se, da ga trikratna eksekucija zadene, ne da bi bil zanikern ali nezmožen davkoplačevalec. Zato bi bila ureditev vplačilnih obrokov jako času primerna naredba, na katero naj bi visoka

finančna uprava vso svojo pozornost blagovolila obrniti. Stvar je vsekako težavna, a vredba menda vendar nemogoča ni, potreba je pa silna.

Po teh splošnih opombah v razjasnitev „izkaza“ imenom odseka za letno poročilo nasvetujem:

Visoka zbornica naj vzame marg. št. 4 in izkaz o eksekutivnih olajšavah, ki so se dovolile malim davkoplačevalcem na Kranjskem za l. 1891, blagovoljno na znanje.

Ker je ta zadeva v zvezi z davčnim izkazom marg. št. 2, zato sem se usojal št. 4 prej omenjati in izprosim si dovoljenja, da poročam končno še o 3. točki, ki se tiče odtegljaja pri stanarinskem davku za vzdrževanje poslopij.

Soglasni sklep visoke zbornice dne 4. novembra 1890 naznanil se je visoki vladi s prošnjo, naj bi blagovolila izposlovati povišek, in sicer od 15 na 30 odstotkov odstotkov odtegljajev pri stanarinskem davku v Ljubljani, oziroma na Kranjskem sploh za vzdrževanje poslopij.

Dobra stvar potrebuje dlje časa, zato izreka odsek za letno poročilo prijetno nado, da bode visoka vlada opravičeno prošnjo, katero je deželni odbor dne 20. februarja t. l. predložil, uvaževala in ugodno rešila, za kar zbornica svojo prošnjo ponavlja, sicer pa točko 3. in neljubo zakasnjeno predložitev v vednost vzame.

Podpore za stradajoče.

Poslanec Šuklje poroča o razdelitvi podpor, dovoljenih od države in dežele za stradajoče leta 1890. Deželni zbor je dne 22. novembra 1889. l. sklenil:

1. Deželnemu odboru se dá na razpolago svota 20.000 gld. iz deželnega zaklada z naročilom, da istega sme na podstavi natančnih pozvedb po svojem preudarku porabiti v podporo pomanjkanja trpečega prebivalstva.

2. Deželnemu odboru se naroča, visoko c. kr. vlado naprositi, da bi visokoista izvolila v olajšanje stiske po onih okrajih Kranjske vojvodine, ki so bili po vremenskih nezgodah zadeti, dovoliti nepovratno podporo in dalje tudi kak donesek iz državnih sredstev, kateri bi se kot neobrestno posojilo razdelil deloma občinam v izvedbo javnih del, kolikor jih začno v ta namen, da dajo služka ubožnemu prebivalstvu, deloma pa kmetovalcem.

Ustrezujé tem ukazom, je deželni odbor povdarjajoč hudo bedo, v kateri se velika množina prebivalstva na Kranjskem nahaja, c. kr. deželno predsedstvo naprosil, da izposluje 85.000 gld. državne podpore za pomanjkanja trpeče, 15.000 gld. pa v podporo občinam za napravo poškodovanih cest in drugih objektov.

Deželni odbor obširno poroča, kaj je storil za stradajoče in koliko nakupil živil in semen. Razdelilo se je 294.077 kg. koruze, 663.693 kg. krompirja, 47.140 kg. fižola, 2427 kg. pšenice, 41.568 kg. ovs, 39.610 kg. ječmena, 10.518 kg. rži, 84.280 kg. ajde in 500 kg. prosa. Razdelilo pa se je tudi 5759 gld. denarja. Vsega se je izdalo 70.705 gld. 3 kr., in pa 8000 gld. za nakup galice. Ministerstvo pa je dovolilo vsega vkupe 45.000 gld. — Poročilo se je vzelo na znanje.

Računski sklep za l. 1890.

Poslanec Šuklje dalje poroča o računskem sklepu dež. zaklada za l. 1890.

Iz računskega sklepa je razvidno, da je bilo gospodarjenje z deželnim zakladom v letu 1890 povsem ugodno, ker je bilo, ako se primerja skupno pokritje rednih prihodkov 893.329 gld. 51 kr. s skupno potrebščino rednih stroškov 756.347 gld. 64 kr., končnega presežka v dohodkih 136.981 gld. 87 kr., za kolikor blizu se je v tem letu tudi čista imovina proti oni leta 1889 zvečala.

Veči prihodki nabajajo se pri prikladah na direktni davek in pri samostojni deželni nakladi, in sicer zaradi večjih davkov samih in vsled tega, ker se je omenjena deželna naklada s znamenitim dobičkom v lastni režiji pobirala.

Veči prejemki so dalje pri aktivnih obrestih in pri dohodkih iz javnih naslovov, in sicer pri prvih zaradi nakupa primerne števila novih obligacij, pri zadnjih pa, ker so se tudi glavnice onih ustanovnih zakladov pomnožile, kateri od svojih dohodkov deželnemu zakladu določene upravne doneske plačujejo.

Istotako nahajajo se veči dohodki pri povračilih odgonskih stroškov, potem pri vračilih posojil za cestne in stroškov za vodne stavbe, in sicer, ker je bilo v obračunu stroškov za odgonce več povračil izkazanih, kakor se je bilo nadejati, in ker se glede zadnje omenjenih vračil ni moglo kot pokritje za leto 1890 proračuniti to, kar se je v tem letu posojiloma izplačalo.

Dalje nahaja se v dohodkih v pokritje stroškov za plače okrožnim zdravnikom zdravstvena naklada, katera ni bila v proračunu postavljena.

Veče mimo proračuna so obresti od realnih obligacij, katere se vsako leto primerno množé.

Znatno več dohodek je nastal tudi zaradi tega, ker se v proračunu ni oziralo na državni donesek k podporam za po ujmah poškodovane.

Končno je bila svota obresti od začasnih naloženih, za zidanje deželne domobranske vojašnice namenjenih kapitalov veliko večja, kakor je bilo pri proračunjenju nadejati se.

Čista imovina je znašala koncem 1890. leta 1.594.746 gld, 86½ kr.

Podpore.

Vincencijevi družbi (poročevalec Kersnik) se je dovolilo za stavbinske stroške za tekoče in prihodnje leto 2000 gld. iz sirotinskega zaklada.

Prošnja sekundarija dr. R. Bepiča za nagrado (poročevalec dr. vitez Bleiweis) se je izročila deželnemu odboru v rešitev.

Prošnja drd. P. Košenine (poročevalec Kersnik) se je odstopila deželnemu odboru v rešitev.

Prošnja posojilnice v Krškem za podporo k ustanovitvi centralne posojilnice na Dolenjskem se odkloni.

C. kr. kmetijski družbi (poročevalec Hribar) se dovoli podpora pod istimi pogoji, kakor za minulo leto.

Prošnji treh glavnih odgonskih sprevodnikov v Ljubljani (poročevalec Kersnik) se ustreže ter plača zviša od 360 na 400 gld. s pogojem, da deželna odbora koroški in štajerski prevzameta primerni kvoti.

Prošnja „Slovenskega učiteljskega društva“ v Ljubljani za nagrade učiteljem, ki delujejo v šolskih delarnah (poročevalec Murnik) se izroči deželnemu odboru, da primerno odškoduje one učitelje, ki mladino poučavajo v šolskih delavnicah. — Konec seje ob 2. uri popoldne.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. marca.

Notranje dežele.

Češkonemška sprava. Danes ima spravi odsek češkega deželnega zbora zopet sejo, v kateri se bode še formalno odločila osoda dunajskih punkcij. Posebne važnosti ta seja nema, ker je že gotovo, da se sprava odloži.

Moravsko. Češki poslanec Svožil je v deželnem zboru hudo obsojal delovanje nemškega šulferajna. Trdil je, da Nemci in vlada rušijo narodno enakopravnost in spodbujajo tako temelj državi. Češi kot dobri Avstrijci se morajo vedno upirati njih nakanom. Poslanec Tuček se je pritoževal, kako se prikrajuje češko šolstvo. Posebno imajo Češi premalo meščanskih šol. Posebno se neopravičeno brani mesto Brno osnovi češke meščanske šole. Govornik je očital sedanjim učni upravi, da za češke šole še ni ničesar storila. Vladno postopanje je zagovarjal namestnik, pa ne s posebnim uspehom. Posebno se je hudoval, da se v deželnem zboru tako obsoja vladno postopanje. Nemci so mu pritrjevali.

Šlezija. V deželnem zboru se je začela debata o reformi učiteljskih plač. Konservativni poslanec Šednitzky je opozarjal na to, da učitelji še le potegujejo za višje plače, pravnost otrok pa ne napreduje. Otroci so vedno surovejši. Tudi je treba gledati, da se povišajo deželni dohodki. Poslanec Menger je kakor liberalci seveda zagovarjal sedanjo šolo. Poslanec Cifancio in Hruby sta se izrekla, da se stvar odloži. Swiezy se je pa izjavil za versko šolo. Baron Beess je sicer za zboljšanje učiteljskega stanja ali vendar priporočal veliko previdnost pri dovoljenju denarja. Dr. Michejav je za uvedbo poljskega učnega jezika na enem šolskem učiteljskem in pa za odpravo nemškega pouka na slovanskih ljudskih šolah.

Galičija. V gališkem deželnem zboru se je te dni obravnavalo o tem, da se spremeni deželno-zborni volilni red. Odsek je predlagal, da se prizna virilni glas rektorju levovske politehnike in predsedniku akademije znanosti in pa pomnoži število poslancev mesta Levov za dva, mesta Krakov pa za jednega. Poslanec Rozankovski se je izjavil, da bodo Rusini glasovali za tako volilno reformo, ali vendar zahtevajo, da deželni odbor drugo leto predloži novo volilno reformo, s katero se uvedejo v kmetijskih ob-

činah neposredne volitve in pa pomnoži število zastopnikov kmetijskih občin. Vladni zastopnik dvorni svetnik grof Los se je izrekel proti temu, da se dá virilni glas predsedniku akademije znanosti in rektorju tehnične šole, ker bi tema zavodoma bilo to le v škodo, če se vanja s tem zanese politika. Stari vseeučilščima v Levovu in Krakovu se je priznalo zastopstvo v deželnem zboru že zaradi njih zgodovinske veljave. Ko je še nekaj poslancev zagovarjalo volilno reformo, je bilo glasovanje, pri katerem je odsek predlog propal, ker zanj niste glasovali potrebni dve tretjini poslancev.

Delegaciji se snidete letos koncem maja in bode zborovali tri tedne. Mej zborovanjem bode cesar bival v Budimpešti.

Dolenja Avstrija. Židovski liberalci bi radi, da dunajski župan dobi virilni glas v deželnem zboru. Veleposestniki in zastopniki kmetijskih občin temu naravnost ne ugovarjajo, temveč le predlagajo, da naj se število deželnozbornih mandatov za notranje mesto dunajsko pomanjša za jeden mandat, da se število deželnih poslancev ne pomnoži. Ta predlog seveda ne ugaja levičarjem, ki so mislili s tem, da se županu da jeden glas, le pomnožiti število svojih mandatov za jednega. V odseku so židovski liberalci ostali v manjšini in upati je, da ostanejo tudi v plenumu.

Solnogradska. Deželni zbor je sklenil zakon, da se najvišja plača učiteljem povzraha na 500 gld. Iz tega je razvidno, da učitelji na Kranjskem neso najslabše plačani, kakor nekateri radi trdijo.

Bukovina. Baron Nikolaj Mustatza se je bil pritožil proti odločbi disciplinarne komisije, s katero je bil odstavljen od svoje službe. Ministerstvo je razveljavilo omenjeno določbo z razlogom, da bi ne bilo poveda, odstraniti ga od službe, ko bi tudi bilo dokazano, da je pisal brezimno pismo soprogji deželnega predsednika. Hkratu je pa ministerstvo vsprejelo demisijo, katero je prostovoljno dal baron Mustatza.

Ogersko. V zbornici se je začela budgetna debata. Ker je adrešna debata dolgo trpela, je pričakovali, da se pri budgetni debati ne bode toliko govorilo o politiki. Da se pa popolnoma mirno ne bode vse vršilo, za to bode že skrbela opozicija. Vlado hoče baje napasti zaradi tega, da je petmesečni budgetni provizorij rušenje ustave.

Vnanje države.

Srbija. V srbski skupščini je predlagal poslanec Kosta Borisavljević, da se zbornica izreče, da ministerskemu predsedniku ni treba odgovoriti na Masićevo interpelacijo, v kateri se mu očita veleizdaja. Ta predlog je pa vzbudil velik škandal v zbornici. Poslanec Maksimović je videl v omenjenem predlogu rušenje ustave, kajti skupščina nema pravice, vladi odpustiti odgovora na kako interpelacijo. Maksimovićev govor je vzbudil veliko nevoljo mej vladno stranko in nekateri poslanci začeli so liberalce obsipati ne baš z lepimi priimki. Ti pa jim odgovora tudi neso dolžni ostali. Bil je grozen krik. Ko se je hrup ponehal, je skupščina vsprejela Borisavljevićev predlog, kar je vzbudilo nov škandal. Besede tat, goljuf, ropar, hajduk letele so kar vprek. Temu škandalu je predsednik naredil konec s tem, da je zaključil sejo.

Francija. Štiridesetim inozemskim anarhistom je vlada že naznanila, da so iztirani. Nekatere so že odpeljali na mej. Mej iztiranimi so Italijani, Nemci, Avstrijci, Svcicariji in Belgijci.

Nemčija. V državnem zboru se je že pokazalo, da se je spremenil položaj. Katoliki so glasovali proti svoti, katero je vlada zahtevala za novo ladijo. S tem je bila dotična svota zavrnjena. Ko bi se položaj ne bil spremenil, bi katoliki bili glasovali za to točko in bila bi sprejeta. Poljaki so se pa pri tej priliki odločili od ostalih konservativcev in glasovali z vladno. Mi jako dvomimo, da bi bilo Poljakom v korist, če hodijo svoja pota. Kmalu utegnejo obžalovati, če se bodo preveč zanašali na vladno. Katoliško središče je bilo zanje jedina zanesljiva opora.

Izvirni dopisi.

Z dežele, 29. marca. (Odmev g. Kersnika govora v letošnji 5. seji deželnega zbora). Poslanec g. Kersniku smo prav hvaležni za odkritosrčne besede, katere je govoril dne 17. marca v deželnem zboru o slovenskih učiteljih in duhovnikih. V tem govoru pripoznava g. poslanec, da so oboji; učitelji in duhovniki — važen faktor našega naroda, pa jih tudi drugega drugemu nasproti stavi, pove pa ne, od kod to nasprotje! —

Duhovniki in učitelji smo si v tem edini, da delamo za naš narod, za njegov jezik in njegove pravice, da širimo omiko med ljudstvom na deželi. Če smo si pa vendar v zadnjem času navskriž prišli, ni se to zgodilo zavoljo narodnostnega prepričanja, ampak zavoljo nesrečnega liberalizma, ki se je mnogih naših učiteljev polastil in v katerem jih je g. Kersnik z znanim govorom še bolj potrdil. Vsaj morate vendar priznati, da smo na deželi vsi za narod, (nemškutarske stranke nikjer več ni); če smo si bili

pa zadnji čas pri vseh volitvah, občinskih deželno- in državnoborskih duhovniki in učitelji nasproti, je vzrok temu ravno tam, kar je tudi g. Kersnika in njegove somišljenke ločilo od konservativnih poslancev v deželnem zboru. Nikar se toraj ne motite g. Kersnik! Nas duhovnikov in učiteljev ne loči narodnostna ideja, ampak liberalni duh, ki je vedno močnejše jel pihati med našimi učitelji. Če se pa bojite, da bo narodnostna ideja pri duhovnikih stopila na drugo mesto, s tem pokažete, da ne poznate naše duhovščine in njenega poklica. Vedite toraj, da pri pravem katoliškem duhovniku narodnostna ideja nikoli ni na prvem mestu stala in tudi ne bo. Nam katoliškim duhovnikom je prva reč sv. zveličanska vera, katero širimo na podlagi milega nam materinega jezika med našim ljudstvom, tista vera, ki nas uči, da smo pravični vsakemu narodu in da cenimo vse jezike; tista vera, ki nas pa tudi uči, da ljubimo svoj narod bolj ko druge, da čislamo svoj materin jezik nad vse druge! — V boju za narodni obstanek bo naša duhovščina, kakor do zdaj tudi v prihodnje na svojem mestu stala in svojo dolžnost storila, dočim se bojimo, da bo oni od gosp. Kersnika tako povzdigovani faktor le preveč se po vetru obračal, ako danes ali jutri drugi veter potegne, posebno, če se kmalo ne otrese težkih spon, v katere ga je liberalizem vklepil!

Duhovnik z dežele.

Iz Podzemlja, 28. marca. Iz mnogih krajev dohajajo „Slovenca“ dopisi, opisujoči nam vsakovrstne novosti, ki se kje godijo, le Belokrajna bila je zadnji čas tiha in mirna, kakor bi spala. Pa saj tudi ni imela skoraj kaj poročati, kajti, da so vinogradi skoraj do kraja uničeni, je že tako znano, in drugih posebnosti, vrednih, da bi se naznanile slovenskemu svetu, pa tako ni bilo.* V zadnjem času pa se je dogodil neki dogodek, po mojem mnenju vreden, da ga naznanimo svetu.

Po dolgem prestanku celih 59 let doživeli smo zopet veselo leto, v katerem ni bilo nobenega nezakonskega otroka. Komur so znane razmere v teh krajih, ta vé, da je to res kaj posebnega v kraju, ki ga loči od sosedne Hrvaške le voda Kulpa. Da ima tu poleg dobre volje mladega ljudstva svojo veliko zaslugo tudi naš častiti gospod župnik, ki je pri vseh prilikah ljudi opominjeval, učil in svaril, tega ne bode pač nihče mogel tajiti. To nam priča tudi slavnost, ki smo jo imeli na praznik Marijinega oznanjenja. Dekleta te fare, vesela tega dogodka, hotela so si postaviti trajen spominek, ki bode gotovo veliko pripomogel h krščanskemu življenju, namreč lepo belo zastavo, katera se je naročila pri blag. gospej Ani Hoffbauer-jevi v Ljubljani. Naročena zastava je kaj krasno in fino izdelana. Vsakdo, kdor jo je videl in vprašal, koliko stane, se je začudil, kako je mogoče, za tako nizko ceno narediti tako lepo zastavo. Prepričan sem, da bi jo upobena druga tuja firma ne izdelala po isti ceni, kakor jo je napravila ta č. domačinka. Naj bi se gospodje bolj oklepali domačinov ter ne podpirali toliko tujcev, ki večkrat slabo blago za visoko ceno ponujajo.

Na dan Marijinega oznanjenja vršilo se je blagoslovljenje. Da bi pa ne ostalo samo pri zunanjosti, prosil je č. g. župnik prevzvišenega knezoškofa, naj bi dovolili obhajati s pomočjo sosednih gg. duhovnikov tridnevno, katera se je res pričela v ponedeljek ob 4. uri popoldne. Ljudstvo se je pridno udeleževalo in pokazalo se je, da ima res dobro voljo in zanimanje za kaj dobrega.

Zasvital se je dan Marijinega praznika, ki bode ostal marsikateremu v spominu. Pri 1½. sv. maši bila je večina tukajšnjih deklet pri sv. obhajilu in ob 10. uri pričelo se je sv. opravilo, h kateremu je bil povabljen čast. g. prof. dr. Josip Marinko iz Novega Mesta. Skozi nadlažno cerkev pomikal se je spravod iz bližnjega župnijskega poslopja na čelu z zastavo, katero so nesla tri dekleta iz fare z dvema belima vencema. Dospevši k altarju je blagoslovil čast. g. doktor zastavo in na to v krasnem govoru pojasnil pomen zastave. Po končani pridigi je bila slovesna sv. maša in po sv. maši „Te Deum“, ki je gotovo tudi našemu priprostemu ljudstvu izvalil iz srca zahvalo rečnemu Bogu za podeljeno milosti.

Iz Kroke, 28. marca. (Kje naj bo okrožni zdravnik v Radovljici ali v Kropi?) — Kakor so nas obravnave v drugi seji deželnega zbora z veseljem in upanjem napolnjevale, da vendar zopet enkrat dobimo svojega zdravnika; tako nas je po-

parila novica v 65. listu „Slovenca“, v katerem beremo, da se Radovljčani in sosedne vasi potegujejo za drugega zdravnika v Radovljici! Razloge, katere Radovljčani navajajo, mi lahko obrnemo in rečemo: Kadar bo dovolj zdravnikov, naj bota v Radovljici dva ali, če hočejo, tudi trije; dokler pa zdravnikov primanjkuje, je vedno bolj pravično in pametno, da je v Kropi eden, kakor pa v Radovljici dva, in to glede ljudstva in tudi glede zdravnika samega.

Očitno in dokazano je, da je ljudstvo v Kropi in Kamnigoricci zavoljo propada žebljarske industrije silno siromašno postalo. To je deželna vlada sama spoznala in bila so v tem oziru že posvetovanja in ogledi, kako bi se tema krajema pomagalo in kako bi rešilo, kar se še rešiti da.

No, zdaj bi imela Kropa dobiti eno drobtinico pomoči za svoj obstanek: pa glej, precej je Radovljica tu in se kuja.

Mislimo pa, da so pri deželni vladi bolj previdni in da vsaj v tem oziru pride zdaj Kropa prva na vrsto. — Drugi zdravnik v Radovljici skoraj nič ne koristi Kropi. Ker so namreč tukajšnji prebivalci tako revni, da včasih še za potrebni živež in obleko nimajo, tudi v boleznih zdravnika iz Radovljice klicati ne bodo, in sicer zato ne, ker nimajo s čim voza in zdravnika plačati. Potem je tudi znano, da so tukaj večkrat težki in nevarni porodi, ko je hitre zdravniške pomoči treba. Kaj nam bo o takih prilikah drugi radovljiški zdravnik pomagal? Torej le pravični bodite in nikar ne zahtevajte, da bi prebivalci obeh žebljarskih trgov zato, ker so revni, tudi hiralali in umirali brez zdravniške pomoči!

Kar pa se zdravnika v Kropi tiče, upamo si trditi, da bo bolje izhajal, kakor drugi v Radovljici. Pri nas ima namreč prosto stanovanje v bolnišnici, kar je že precej vredno; potem se tudi pri nas mnogo ceneje živi, kakor bodisi v katerem kraju na Gorenjskem. Posebno meso ni nikjer tako po ceni, kakor pri nas.

Kadar bode zopet zdravnik v Kropi, bodo ga tudi iz sosednih selskih hrbov klicali in če bode le nekoliko srečen in vnet za svoj poklic, bo vedno dela in zaslužka imel. Kaj takega pa se ne more reči o drugem radovljiškem zdravniku; vsaj nam je še vsem znano, kako je pokojni drugi radov. zdravnik g. S. dolgečas prodajal, in je bila očitna skrivnost, da sta si dva radovljiška zdravnika drug drugemu na poti! Če mora radovljiški zdravnik vsak dan v Begunje, to nima toliko v sebi, ker je lahko v eni uri tje in nazaj, ako je sila; in če je popred celo v Bohinju mogel hoditi, bo sedaj toliko lažje opravljal Radovljico in njeno okolico, kar mu tega več treba ni. Potem sta še dva zdravnika blizu, namreč na Bledu in na Jesenicah, in je znano, da poslednji včasih celo na Breznico pride, ker mu je pripravno zavoljo železnične zveze. Torej naj bodo Radovljčanje za zdaj le zadovoljni s tem, kar imajo, in dokler zdravnikov manjka, naj pusté okrožnega zdravnika nam Kroparjem!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. marca.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes X. sejo. Poslanec Šuklje je obširno utemeljeval potrebo uvrščenja cestnih prog Toplice-Valtavas in Toplice-Podturn med deželne ceste in sploh potrebo primerne uravnave dolenskih cest z ozirom na lajšo dovoznjo do postaj dolenskih železnic. Obširna in deloma burna debata je bila o prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske za podporo v povzdigo govedoreje, katere so se udeležili poslanci Murnik, baron Schwegel, dr. Tavčar, deželni glavar Detela in poročevalec Kersnik. Seja je trajala do 3. ure. Prihodnja seja bode v soboto.

(Umrl) je sinoči ob 11. uri po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 46. letu svoje starosti, c. kr. poštni oficijal v pokoju, gospod Fran Omejec. Pogreb bode jutri dué 1. aprila ob 5. uri popoldne s Poljanske ceste št. 13. N. v m. p.!

(Novomašniki) iz 3. bogoslovnega leta (presbyterji) so v Ljubljani to leto odločeni naslednji gospodje: Knific Josip iz Smlednika; Kocijančič Anton iz Loma pri Trzinu; Kromar Janez iz Dolenje Vasi; Meršolj Janez iz Radovljice; Rihar Matej iz Polhovega Grada; Stroj Alojzij iz Dobrave; Trpin Janez iz Železnikov.

(V Skofji Loki) je v uršulinskem samostanu 30. sušca umrla č. m. Avgušlina Sink, rojena v Skofji Loki l. 1810, vstopila l. 1838, obljube storila

l. 1840; toraj v 82. l. svoje starosti, v 54. l. redovniškega življenja in v 52. l. po storjenih obljubah. Izročeno ji je bilo gospodinjstvo. Pri poslih in vseh, ki so ž njo v dotiko prišli, je bila jako priljubljena in je kot skrbna gospodinja s svojo previdnostjo in modrostjo samostanu silno veliko koristila. V sedanjih okoliščinah je nje smrt za samostan posebno zelo občutljiva. Nje sestra č. m. Konstanca Sink je stara 83 l. in bivša prednica č. m. Benedikta pl. Renaldy 85. l.

(Predavanje v muzeju Rudolfinum.) Petek 1. aprila ob 6. uri zvečer bode gospod kustor Müllner v bralni sobi muzeja o novejših starinskih najdbah predaval. Pri tej priliki bo tudi model ladje, najdene na barju na gosp. Kozlerjevem posestvu, na ogled razstavljen.

(Pomlad mila.) S Šenturške Gore se nam piše: Kar je priroda po dolgi hudi zimi zadržana na naši gori zamudila, sedaj hitro nadomešča. Ru-jave trate in livade priče so zeleneti in cvetlica za cvetlico rije iz ogrete zemlje. Poleg onih v 59. št. „Slovenca“ omenjenih se razcvetajo še te-le cvetice: Ozkolistna pljučnica (Pulmonaria augustifolia), lapuh (Tussilago Farfara), solzno zelce ali vrančnik (Ochrysosplenium alternifolium), konopnica, podlesnica ali veterinica (Anemone nemorosa), kurja čreva (Stellaria media), repnjak (Arabis kirsuta), čmrljeve (Corydalis cava), petoprstnik (Potentilla verna), volčin ali divji poper (Daphne Mezereum in žanjevec (Polygala Chamaebuxus). Leska (Corylus Avellana), tudi že praši iz svojih abrankov na rudeče, iz mnogoštevilnih popkov štrleče pestiče, ki obetajo obilno lešnikov, ako jih le kaka uima ne pokvari. Enako praši i jelša (Alnus viridis) in na topolih ali jagnjedih (Populus alba) in vrbah je videti mnogo matice. Veselo popevajo škinkovci na sadnih drevesih okoli pobištov in se pulijo mej seboj za mesta, kje bodo njih babice gnjezdile; in veličastno se razlega v bližnjem logu glas črnega in rumenokljunastega kosa (Turdus Merula) in cikvta (Turd. musicus), ki se, rekel bi, tako naga-jivo spakuje drugim pticem s svojimi popevkami. — In velike družine metuljev se vidijo že, rumenih (Colias Rhamni) in malih koprivarjev (Vanessa urticae), ki preletavajo od cvetice do cvetice. Tudi mravlje so že prikobacale iz svojih zimskih bivališč na površje ter pridno popravljajo pokvarjene hišice. Iz tega je razvidno, in častiti čitatelji lahko presodi, da smo mi gorjanci v marsičem na boljšem, nego poljanci.

(Dolenjski železnici.) Predvčeraj je bil političen obhod dolenjskih železnic od južne železnice do 3-2 kilometra pri Udmatu in pa varijente od 5-3 do 6-8 kilometra v katastralni občini Karlovske predmestje. Hkratu s političnim obходом se je pogajalo o razlaščenju potrebnih zemljišč in napravi potrebnih varstvenih naprav proti ognju. Vsa pogajanja vršila so se jako povoljno in je pričakovati, da se proga iz Ljubljane v Kočevje otvori že 1893. leta in proga v Novomestu pa nekaj mesecev pozneje.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Graška izvanakademična podružnica je imela 7. marca t. l. svoje letno zborovanje ob obilni udeležbi č. d. udov in gostov. Prvomestnik g. ravnatelj Fr. Bradaška, se je najpoprej spominjal umrlega ustanovnika, preč. g. kanonika dr. M. Robiča, in je povabil navzoče ude k sv. maši, katero je za pokojnika daroval 9. marca v mestni župni cerkvi podružnični tajnik, preč. g. vojaški župnik monsg. Ivan Tomše. Potem je omenil vesele novice, da je bivši podružnični blagajnik, g. prof. Fr. Hubad poklican na Dunaj. Povdarjal je slednjič še požrtvovalnost tamošnjih narodnih obrtnikov, ki so tudi podružnični udje. — Iz nam doposlanega poročila o zborovanju z radostjo povzemamo, da zanimanje za našo družbo raste i v Gradcu, na čemur se moramo posebno zahvaliti mladeniško navdušenemu g. prvomestniku in neutrudno delavnemu blagajniku, g. c. kr. okrajnemu sodniku Fr. Hrašovcu. — Vodstvo glavne družbe razpošilja te dni širom po Slovenskem dva važna poziva. Prvi vabi domoljubno slovensko ženstvo naj bi snovalo kolikor največ mogoče ženske podružnice; drugo je pisano slavnim društvom, naj bi postala pokrovitelji naši družbi. — Za družbine namene so darovali Ormoška posojilnica 15 gld., član delavskega bralnega društva v Idriji, g. Val. Pogačnik, nabral 5 gld. 26 kr. in posojilnica v Celovcu 5 gld. Iskreno zahvalo izreka vsem in vsakemu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(„Amerikanski Slovenec.“) V „North-Western-Wittnes“, časopisu, izhajajočem v Duluth-u, Minn. voll. II., šte. 26 od 10. sušca t. l. berem ta-le dopis o obnovljenem slovenskem podjetju: „Upajoč, da bodo novice iz Tower-a, kjer se nabajajo veliki rudniki za železo, zanimale mnoge naših številnih bralcev, Vam Vaš dopisnik pošilja ta-le članek: Father Buh V. G., skrajno vnet za častni, kakor za dušni blagor svojega naroda, in prepričan, da je dober časopis neprecenljivo velik pomoček v to svrhu je ustanovil „Amerikanskega Slovenca“ za Avstrije (sie), katerih se nahaja veliko število v Toweru in okolici, in kateri so raztreseni po vseh Zedinjenih državah, ker jih malo zamore brati kaj drugega, kakor materin jezik. Vsakdo, ki pozna č. g. vikar-general dobro vé, da bo njegov vpliv mnogo pripomogel k zboljšanju teh razmer. Časopis ima šeststo kolon in obseza štiri strani. Prvič je izšel pretečeni teden v 3000 iztisih. Tri kolone so posvečene angleščini: edna izključno za angleščino, druga ima dotično izgovarjavo in tretja prestave. Snov te prve lekeije kaže, da je č. g. Buh večak na časopisnem polju, kajti odgovarja na mnogo ugovorov, na katere bi naletel mnogi časopisni agent (tu nisem mogel dobiti pravega izraza za „convasser“ — is, qui ambit, ambitiosus“ v pravem svojem pomenu). Bil sem pri veliki maši, nadaljuje dopisnik, izdajatelja Amerikanskega Slovenca in slišal od njega evangelij v slovenskem, francoskem in angleškem jeziku, toda povedali so mi, da njegovo jezikovno znanje ni omejeno na te tri jezike, ampak da govori še več drugih jezikov. Tower, pravi dopisnik, ne raste hitro, toda vstrajno. Krasna ljudska šola, ki stane 13.000 dol., zidana od trdega lesa, se bliža dovršenju. Najnovejše najdbe so bile vporabljene za zdravje in zabavo učencev. Dva z opeko obzidana bloka (blocks) sta določena za šolo. Istotako omenja „Wanderer“ od 9. sušca v 22. šte. „Slovenca“ tako-le: „Preč. g. Buh izdaja sedaj v Tower-u slovenski časopis; želimo mu k temu podjetju, ki je potrebno zaradi množičnih se slovenskih naseljencev, najboljši uspeh.“ — Danes smo prejeli 12. številko.

(Posojilnica v Vitanju) imela je leta 1891 prometa 90.501 gld. 76 kr. Pristopilo je njej 126 družstvenikov, izstopili so trije, tako da šteje 176 udov, ki imajo v deležih 995 gld. Hranilnih vlog se je vložilo 33.078 gld. 16 kr., izplačalo pa 7332 gl. in je njih koncem leta 1891 37.194 gld. 98 kr. s kapitalizovanimi obrestimi vred. Novih posojil se je dalo v 1891 letu 28.526 gld., vrnilo pa se je 1006 gld. 5 kr., tako da je stanje danih posojil koncem 1891 leta 36.246 gld. 95 kr. Rezerva za l. 1891 znaša 739 gld. 58 kr.

(Štrajk zidarjev v Trstu) je postal splešen. Upati je, da se podjetniki udajo in dovolijo zidarjem primerno zvišanje plače. Tržaška „Edinost“, kateri povzamemo te vrstice, pa svari delavce, ki so v ogromni večini okoličanski Slovenci, da naj ne zahtevajo zvišanja plač, ob enem pa še skrčenja delavne dobe. Obrtni zakon določa vsakdanjo delavno dobo le za tovarne in sploh delavnice v zaprtih prostorih, in sicer v prvi vrsti iz zdravstvenih ozirov. Zidarsko in kamenolomsko delo pa ne spada v to vrsto. Poleg tega zidarska dela ne trajajo nepretrgoma celo leto. In kaj naj podjetnik stori, če mu nakrat vsi delavci odpovedo delo? Zato naj bi delavci pomislili, kaj delajo in kako slabi nasledki bi utegnili priti iz tega štrajka.

Telegrami.

Dunaj, 30. marca. Iz Belegagrada se brzojavlja, da tam oficijalno ni nič znanega, da bi bivši kralj Milan hotel si pridobiti rusko državljanstvo.

Dunaj, 31. marca. Cesar je prišel iz Budimpešte.

Belgrad, 30. marca. Belgrajski velikošolci ob pravoslavni Veliki noči obiščejo grške velikošolce v Atenah.

Pariz, 31. marca. Kakor se govori, našli so v Seni pri Asmièru in Javelskem mostu večje množine dinamita italijanskega izvora.

Peterburg, 30. marca. Giers je za pšenom zbolel. Bolezen se normalno razvija.

London, 30. marca. Iz Bombaya se poroča: Čete afganskega emira napale so

mesto Asmar v Kafiristanu in prisilili Kafire, da se pokoré.

Tu je!

29. marca.

Pri **Maliču**: Vitez Luschin pl. Ebengreuth; Janda, trgovec z lesom; Spazierer; Hirsch; Jünger, trgovec; Goldberger, Dochler, Bittersman, Glas in Oresnik, potovalec, z Dunaja. — Gustin, trgovčeva soproga, iz Metlike. — dr. vitez Baniza in Hofbauer pl. Hohewall iz Gradca. — Prettner iz Celovca. — Berlić, župnik, iz Boh. Bistrice. — Findler, knjigotrišč, iz Bregence. — Löwy, trgovec, iz Humpolec. — Girancoli, veleposesnik, iz Gorice. — Schorr, trgovec, iz Berlina. — Berlet, potovalec, iz Bremena. — Haldegger, potovalec, iz Bolzana. — Wortman, potovalec, z Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bartonček, potovalec, iz Prage. — Arnstein iz Zagreba. — Steiner s soprogo z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja	azimut v m	toplotna po Celsiusu			
7. u. jut.	732-2	86	sl. vzh.	oblačno	4-50
2. u. pop.	735-5	97	"	"	dež
9. u. več.	739-1	64	"	"	

Srednja temperatura 8-1°, za 1-2° nad normalom

192 1

Tužnega srea javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti preljube matere, odnosno tašče in stare matere gospe

Marije Kavčič roj. Lenasi

katero je Vsegamogočni danes ob 7. uri jutraj po kratki mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 75. letu njenega življenja poklical v boljše življenje.

Pogreb bude v 31. t. m. popoldne ob 4 uri.

Nepozabno ranjko priporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin in molitev.

Gospodstvo Gorica pri Pregradu, dne 29. marca 1892.

Anton, Friderik in Hinko sinovi. — Antonija in Marija hčeri.

193 1

Tužnega srea navnanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest o prerani smrti našega iskreno ljubljene sina, soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Fran Omeja-a,

c. kr. poštnega oficijala v p.

kateri je danes ob 1 uri v noči, po dolgi, prav mučni bolezni, previden z vsemi svetimi zakramenti za umirajočo, v 46. letu svoje starosti mirno ter v Bogu udano izdahnul blago svojo dušo.

Tuplo ranjega pokojnega bude dné 1. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljska cesta št. 13. k sv. Krištofu preneseno, ter ondí k začasnemu počitku vloženo.

Svete maše za dušo ranjega bodo se brale v predmestni farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Dragi ranjki bodi priporočen v blag spomin in v pobožno molitev svojih mnogobrojnih prijateljev.

V Ljubljani, dné 30. marca 1892.

Terezija Omeja, mati. — Terezija Omeja, soproga. — Ana Omeja, hčer. — Ferd. Omeja, dežel. blagajniški oficijal, brat. — Marija Omeja, svakinja. — Mitč, Ana, Pavla, in Ljudomila Omeja, nečakinje.

Organist in cerkovnik

z dobrimi spričevali, kateri je že več let službo organista in cerkovnika zvesto, vestno in natančno opravljal, išče službe. Več se izve pri uredništvu. 158 3-3

Palice (Spazierstöcke)

priporoča v veliki izbiri po najnižjih cenah

Prva kočevska domača obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4,

Razprodajalcem izjemna priznana nizka cena. 185 10-3

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetlic, v Ljubljani, sv. Petra cesta 13,

se topla priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko vstopajočih se del, in sicer:

vsakovrstnih šopkov, vencev

in vso opravo za 120 6-6

nove maše.

Vse izvrši po kar mogoče nizki ceni.

Zaloga Karola Giani-ja umetelnih vezenin in tkanin

Fellinger

in Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Göttweigerhof,

priporoča vis. duhovščini cerkvene zastave, baldahine, kazule, dalmatike, pluvijale, vela, monstrance, kelhe, kardinale, altarske svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, steklene in bronaste cerkvene lestenice v vseh oblikah in slogih. Paramenti pošljejo se na zahtevanje na ogled.

Skoro stoletni obstoj naše trgovke, ki je na dobrem glasu, jamči za njeno solidnost. Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto. 60 20-2

1200

jabolčnih in hruškovih drevesc

2-3 m visokih ima na prodaj po 20 kr. komad

147 1

Jakob Zupan. P. Izlake.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 21 zobozdravnik

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gl. 1-25.

Absoluten vspeh.

Zaspanje izključeno!

Cena gl. 2-25, s koledrom gl. 3-05.

Po noči sveteč cifernik

70 kr. več, ravno tak koledarski budilnik, s ponoči svetlečo cifernico, z miznim zvoncec, montiran, gl. 4-75, primakakovost gl. 5-75.

Novost, štirioglaste kaskadne setne oblike, z niklastim okovom, pozlačena, bogato cizelirana skoro 28 cm visoka ura z budilom, z bitjem 1/2 in 1/4 ure, cena gl. 9-—, brez bitja gl. 5-—. Ura s kukovico, bje 1/2 in 1/4 ure, cena gl. 7-—, v umetno izdelani omari gl. 9-—, s kukovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 18-50.

Kovinska trpežna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 5-50, z dvojnimi okrovom gl. 7-50.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10-3

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

St. 2910.

Oklic.

184 3-2

C. kr. okrajno sodišče v Krškem naznanja: Dne 14. aprila 1892 dopoldne ob 9. uri bude se na Logu hiš. št. 19 vršila

prostovoljna prodaja

v ostalno pokojne Urše Vork prej omoženo Urš, rojene Dereani spada-jočih zemljišč vloga št. 185 kat. obč. Hubanica v inventarni vrednosti 80 gl. vloga št. 186 kat. obč. Hubanica v vrednosti 2958 gl., in vloga 697 kat. obč. Hubanica v vrednosti 100 gl.

Vsak ponudnik mora 10% varščine v roke sodnega odposlanca položiti; kupna cena se plača v enem mesecu ali pa pozneje, če se bo to kupcu privolilo. Natančnejše se poizve pri gospodu Lenartu Dereani-jn, posestniku v Sevnici.

Zemljišče in jako prostorno za vsak obrt pripravno pobišvo leži ob okrajni cesti proti Ratečam na desnem bregu Save nasproti Sevnici. Hosta je gosto zaraščena z bukovim in hrastovim drevjem, niva leže ugodno ob Savi in so jako rodovitne. To zemljišče bi ugajalo tudi kakemu upokojenemu gospodu.

C. kr. okr. sodišče v Krškem,

dné 23. marca 1892.

Dunajska borza.

Dne 31. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gl. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 85 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 70 "
Akije avstro-ogerske banke, 600 gl.	98 " — "
Kreditne akije, 160 gl.	312 " 25 "
London, 10 funtov strl.	118 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 44 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	58 " 07 1/2 "

Dne 30. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107 gl. 75 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 05 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	138 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	148 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	181 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gl.	188 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gl.	59 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gl.	22 gl. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	25 " — "
Salmove srečke, 40 gl.	61 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gl.	66 " — "
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	148 " — "
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	" — "
Akije južne železnice, 200 gl. sr.	85 " — "
Papirni rubelj	1 " 19 1/2 "
Laskih lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Z le 6 gl. se lahko dobi 300.000 gl. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese

Glavni dobiček 200.000 gl. av. velj.

Tisine promese

Glavni dobiček 100.000 gl. a. v.

Obe vkupe le 6 gl.!